

Kodanikuühendus **EESTI METSA ABIKS** (EMA)

www.eestimetsaabiks.ee

14.10.2019

Hr Taavi Tattar
Keskkonnaamet
kaitse planeerimise büroo juhataja
taavi.tattar@keskkonnaamet.ee

Ettepanekud Oja liigikaitseala kaitse alt välja arvamise VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSSE

KeA ettepanek¹ on kaitse alt välja arvata Oja liigikaitseala, mis asub Viljandi maakonnas Viljandi vallas Parika külas. Oja liigikaitseala pindala kattub 66% ulatuses Jamsi metsise püsielupaigaga ja Oja liigikaitseala kaitse alt välja arvamise korral arvatakse tegelikult kaitse alt välja 27,2 ha suurune ala, mis jääb täies ulatuses riigimaale. Kaitse alt arvatakse välja alad, kus enamasti on levinud inimtegevusest tugevasti mõjutatud kuivendatud metsad. Neid alasid ei peeta vajalikuks arvata Jamsi metsise püsielupaiga koosseisu. Kaitse alt välja arvataval alal pesitsevad valdavalt levinud linnuliigid.

MTÜ Eesti Metsa Abiks teeb ettepaneku:

1. muuta Oja liigikaitseala Oja looduskaitsealaks
2. muuta Oja LKA vöönditüüp piiranguvööndist sihtkaitsevööndiks
3. lisada Jamsi metsise PEP Oja looduskaitsealasse
4. laiendada Oja LKA piire praeguse piiri ääres asuva (RMK mets) natura elupaiga 9080* võrra

¹ Oja liigikaitseala kaitse alt välja arvamise VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUS (lisa 1)

Põhjendused:

1. Muuta Oja liigikaitseala Oja looduskaitsealaks

KeA teeb ettepaneku arvata Oja liigikaitseala kaitse alt välja, sest seal ei ole leitud kaitset vajavaid loodusväärtusi, mets on kuivendatud ja inimtegevusest mõjutatud. Selle asemel, et kaitse ära võtta, teeb MTÜ Eesti Metsa Abiks ettepaneku muuta Oja liigikaitseala Oja looduskaitsealaks, sest Oja liigikaitseala sellel osal, mis jääb Jamsi metsise püsielupaigast KL03000059 välja, on Keskkonnaregistri andmetel:

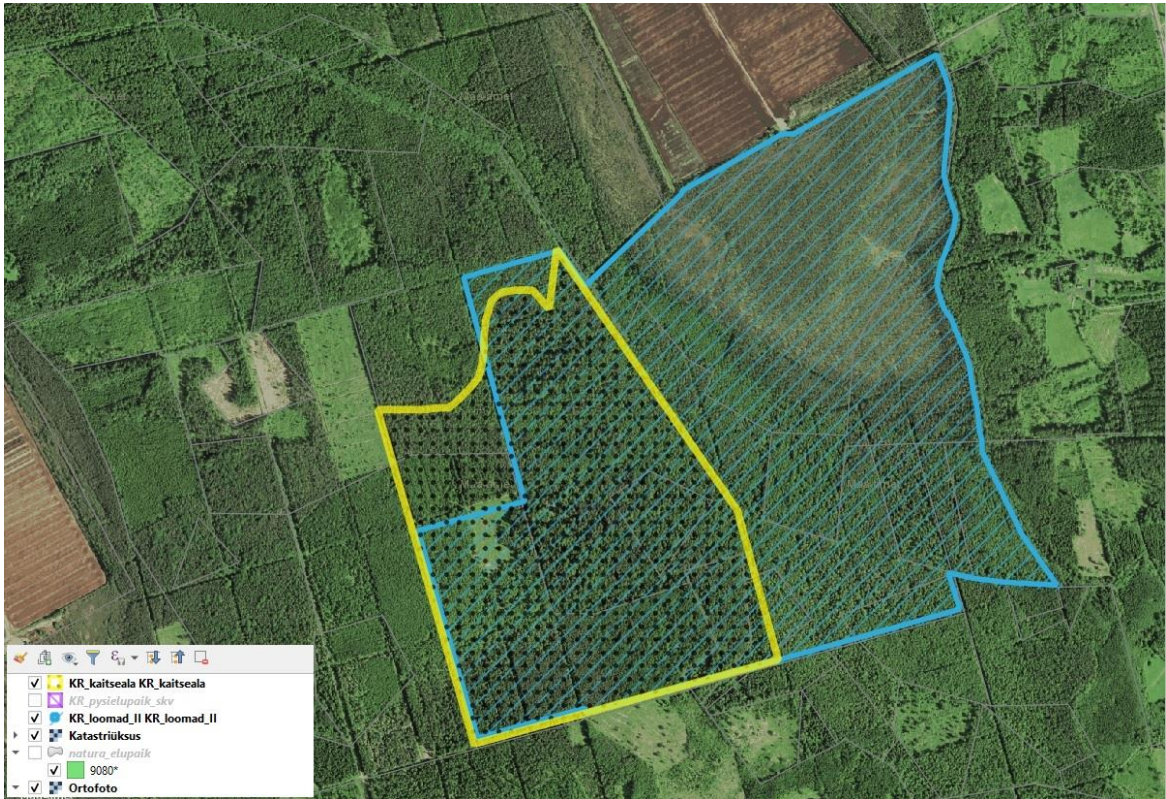
- **metsise leiukoht KLO9102079**, registreeritud 23.04.2018
- **Natura elupaigad 9080***

Tartu Ülikooli Ökoloogia ja Maateaduste instituudi inventuuri andmetel on metsa seisund taastumas kraavituse kadumisel. Inventuuri andmetel on:

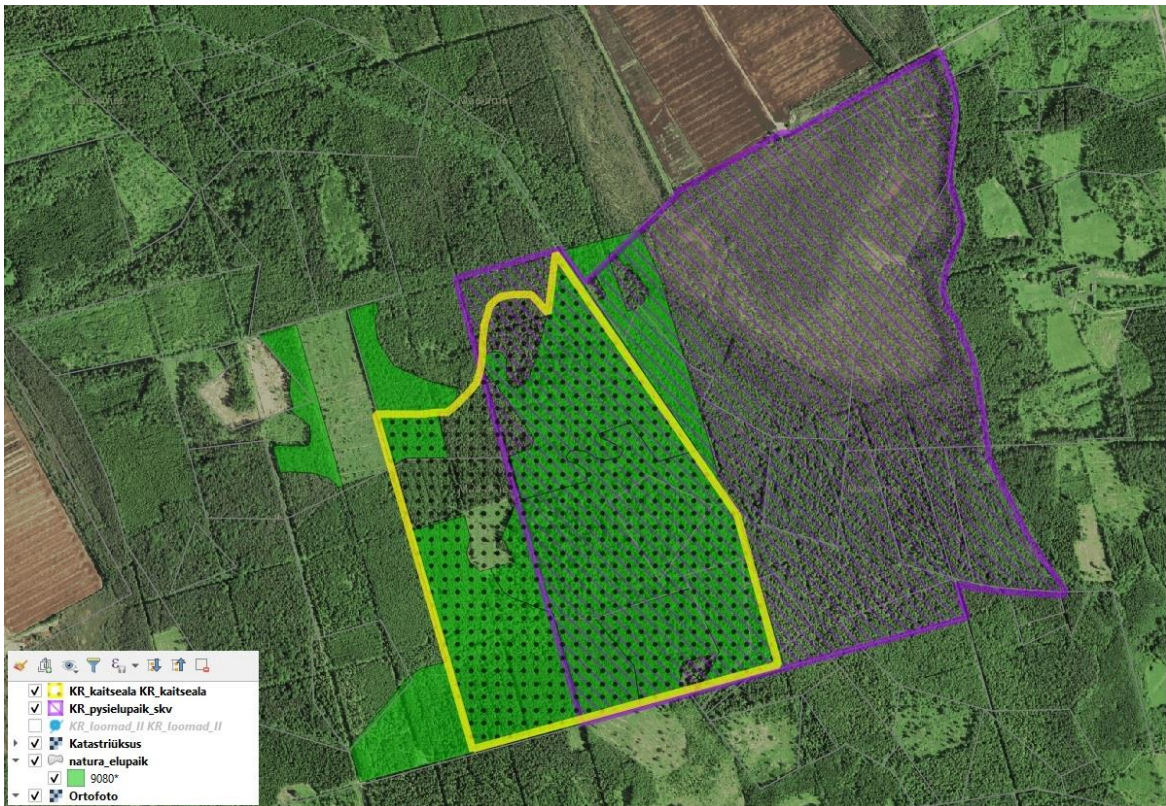
- elupaigad 9080* id 1120445083 ja id 1688145481: "Endine madal soo või lodumets- jänese kapsa-kõdusoo. Taastub kraavituse kadumisel (aeglane). Suures osas lodumetsa ilmega. Väärt. maastikuliselt, loom.- linnust., metsatüübiliselt. Elupaik on tekkinud ühe tüki lahutamisel mitmeks".
- elupaik 9080* id 973945083: "Soostunud mets (angervaksa kkt). Osaliselt salumetsa (naadi kkt) ilmega. Kohati kõdusoo ilmega, aga vähem kui 9080a. Kohati vana ja loodumetsa ilmega. Kraavitus on mõjunud, kuid on juba taastumas. Väärt. floristil. koosseisult ja maastikuliselt".

KeA ettepaneku järgi arvatakse Oja liigikaitseala vasak osa kaitse alt välja. Selles piirkonnas leiduvad aga 9080* elupaigad ja metsise leiukoht KLO9102079. Riigil on kohustus kaitsta metsise leiukohta ja Natura elupaikasad 9080*, nii läheks ala kaitse alt välja võtmine meie rahvusvaheliste looduskaitsealade kohustustega vastuollu.

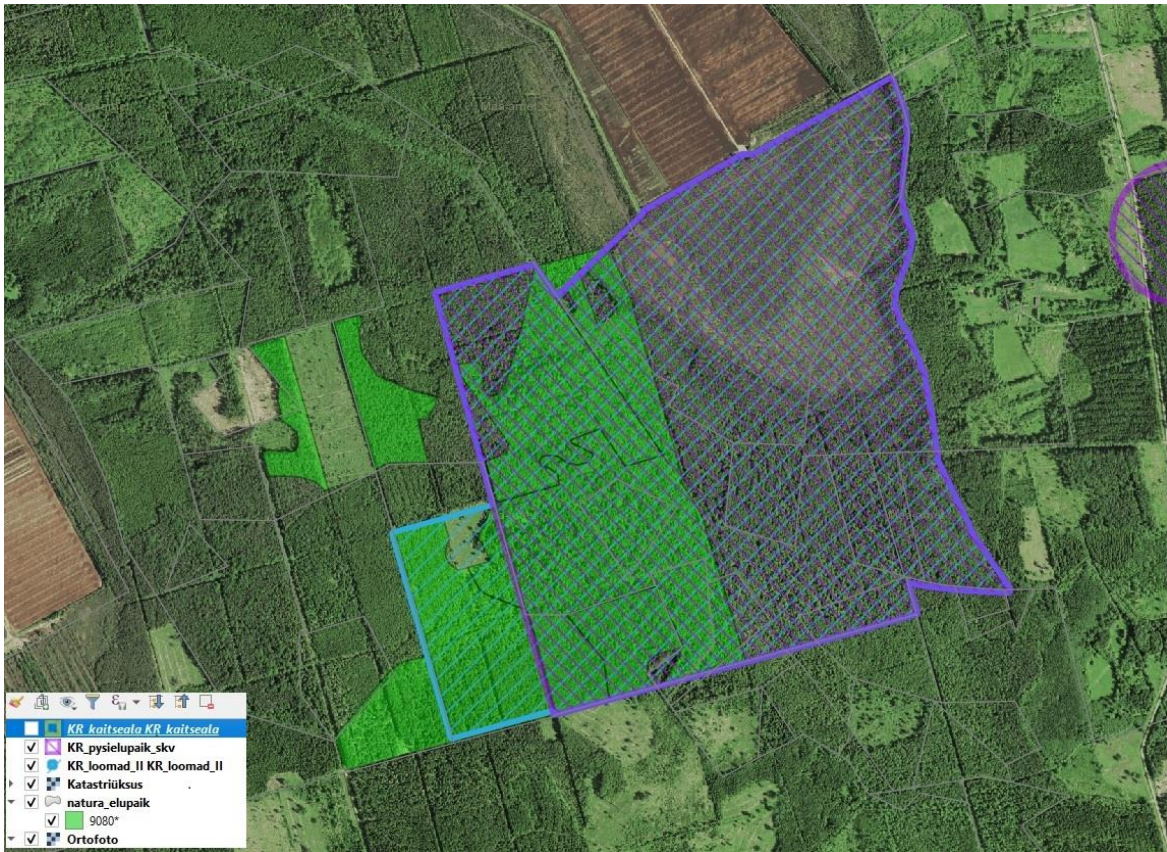
Seega leiame, et selle ala peal tuleks kaitset hoopis tõhustada ja selle asemel, et ala kaitse alt välja arvata, teeme ettepaneku muuta Oja liigikaitseala Oja looduskaitsealaks.

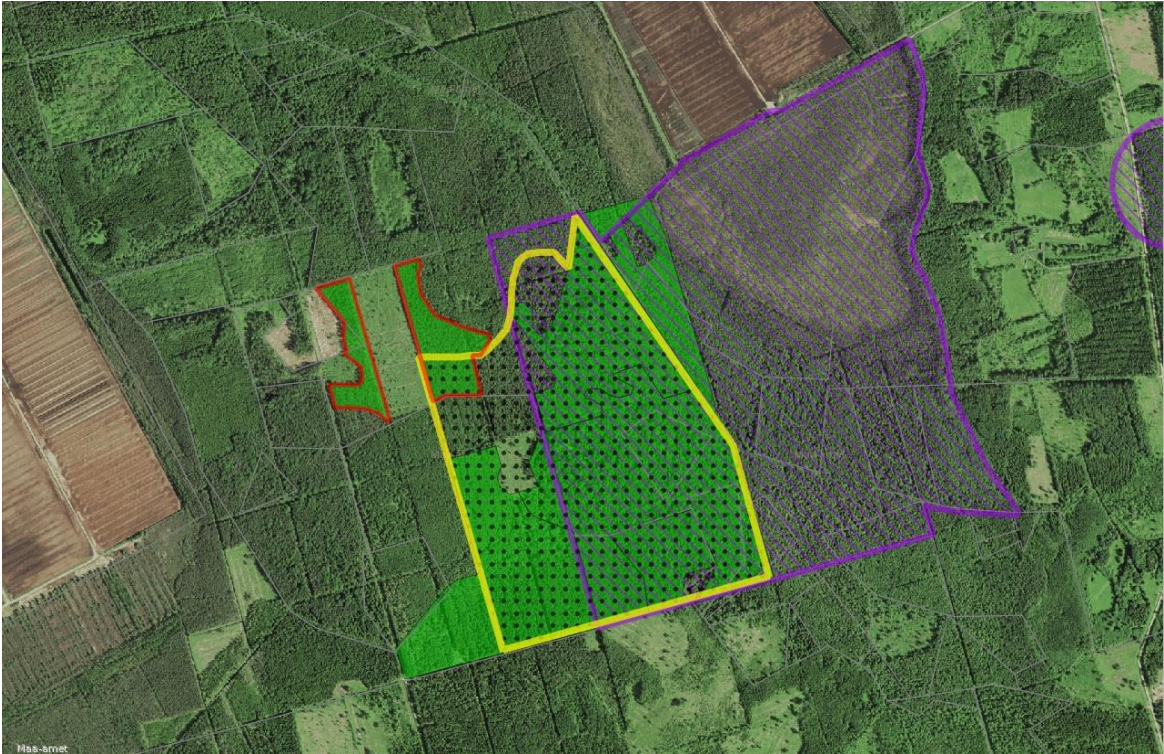
Kaart 1. Oja liigikaitseala (kollane) ja metsise leiukoht KLO910

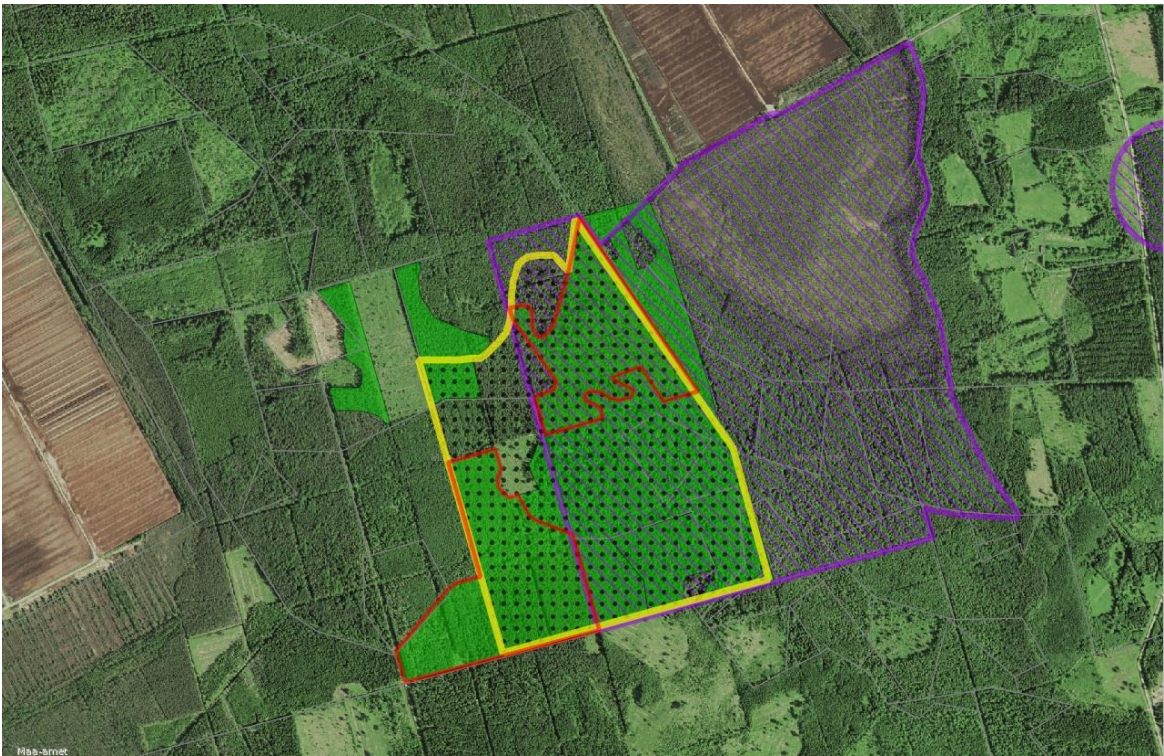
Kaart 2. Praegune kaitse staatus (kollane) ja Jamsi metsise püsielupaik KLO3000059 (lilla). Alal leiduvad elupaigad 9080* (roheline)

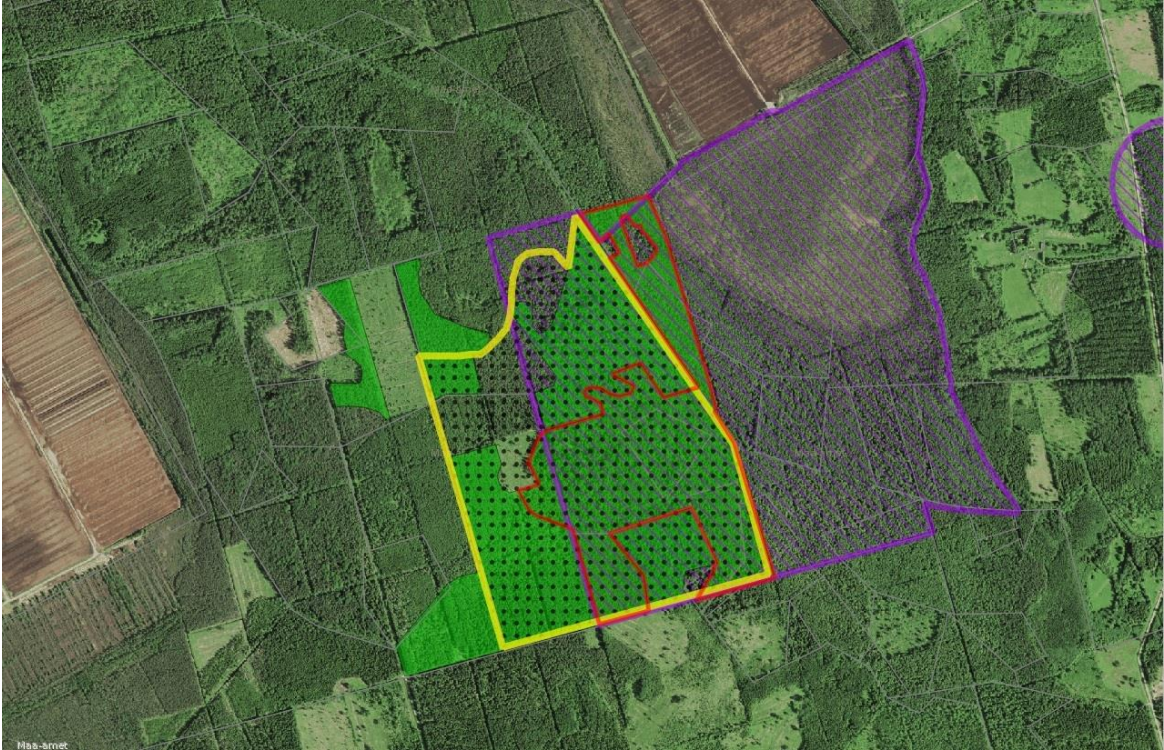
Kaart 3. Kaitse staatus pärast KeA ettepanekut. Pärast Oja liigikaitseala kaitse alt välja arvamist jääb vasakpoolne osa kaitseta. Sinisega on märgitud metsise leiukoht ja rohelisega natura elupaigad. 9080*.

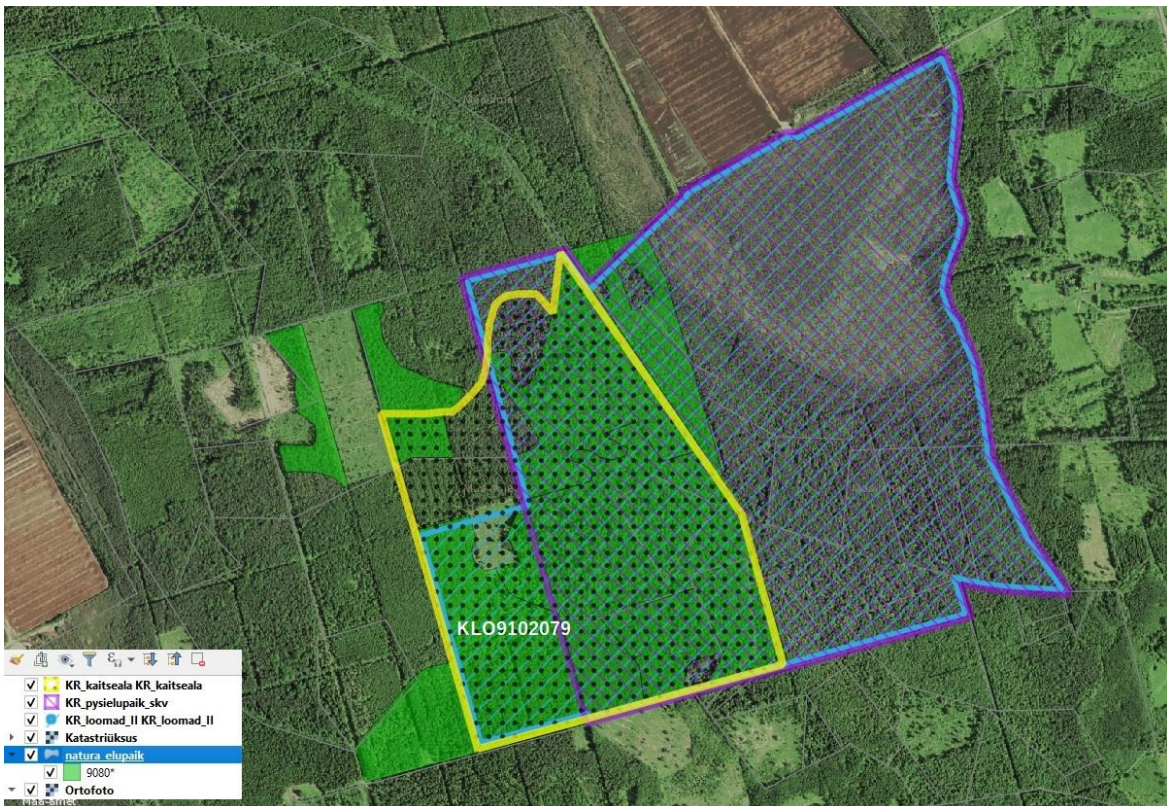
Kaart 4. Natura elupaik 9080* id 1120445083
(punane)

Kaart 5. Natura elupaik 9080* id 973945083 (punane)

Kaart 6. Natura elupaik 9080* id 1688145481

Kaart 7. Praegune kaitseolukord. Oja liigikaitseala (kollane) ja Jamsi metsise PEP (lilla). Natura elupaigad (roheline) ja metsise leiukoht (sinine).

2. Muuta Oja LKA kaitsevorm piiranguvööndist sihtkaitsevööndiks

Praegused piirangud Oja liigikaitseala piiranguvööndis ei kaitse **9080*** elupaikasid ja **metsise elupaika** piisavalt. Euroopa loodusdirektiivi aruandest 2013-2018 on näha, et elupaik 9080* on jätkuvalt halvas seisukorras ja samuti jätkub metsise populatsiooni langus. Keskkonnaregistri andmetel on "metsist peamiselt ohustavateks teguriteks on elupaikade killustumine ja kadumine, elupaiga kvaliteedi langus kuivenduse mõjul ning kisklus. Metsise elupaikades peab oluliselt piirama ning suunama metsamajanduslikku tegevust ning seetõttu peavad mängualad ja seda ümbritsev looduslik elupaik olema tsoonieritud sihtkaitsevööndisse. Eelneva põhjal on liigi kaitse-eeldusteks väikese arvukuse tõttu haruldus, ohutegurite kriitilise mõju tõttu ohustatus ning Euroopa Nõukogu direktiivist 79/409/EMÜ, loodusliku linnustiku kaitse kohta, tulenev rahvusvaheline kohustus." Seetõttu leiame, et peab riik tõhustama kaitset, et elupaiga 9080* ja metsise olukord paraneks. Sellest lähtuvalt teeme ettepaneku muuta ala sihtkaitsevööndiks.

Habitat Report

NATIONAL LEVEL

1. General information	
1.1 Member State	EE - Estonia
1.2 Habitat code	9080
Habitat name	Fennoscandian deciduous swamp woods
2. Maps	
2.1 Year or period	2018
2.2 Distribution map	Yes
2.3 Distribution map Method used	completeSurvey - Complete survey or a statistically robust estimate
2.4. Additional maps (Optional)	No
8. Conservation measures	
8.1a Status of measures - Are measures needed?	Yes
8.1b Status of measures - Indicate the status of measures	taken - Measures identified and taken
8.2 Main purpose of the measures taken	maintain - Maintain the current range, surface area or structure and fu
8.3 Location of the measures taken	in - Only inside Natura 2000
8.4 Response to the measures	srtTerm - Short-term results (within the current reporting period, 2013
8.5 List of main conservation measures	CB04 - Adapt/manage reforestation and forest regeneration CB05 - Adapt/change forest management and exploitation practices CB06 - Stop forest management and exploitation practices CB14 - Manage drainage and irrigation operations and infrastructures
8.6 Additional information (Optional)	
9. Future prospects	
9.1a Future prospects of parameters - Range	
9.1b Future prospects of parameters - Area	
9.1c Future prospects of parameters - Structure and functions	
9.2 Additional information	
10. Conclusions	
10.1. Range	FV - Favourable
10.2. Area	FV - Favourable
10.3. Specific structure and functions (incl. typical species)	U2 - Unfavourable - Bad
10.4. Future prospects	U1 - Unfavourable - Inadequate
10.5. Overall assessment of Conservation Status	U2 - Unfavourable - Bad
10.6 Overall trend in Conservation Status	S - Stable (=)

Elupaikade aruanded 2013-2018 9080*.

rabapüü <i>Lagopus lagopus rossica</i>	10-20 p	-	-	1600	2010-2017	-	-	gc
teder <i>Lyrurus tetrix tetrix</i>	4000-5000 cmales	-	-	38300	2007-2018	=	-	gc
metsis (mõtus) <i>Tetrao urogallus all others</i>	1300-1600 cmales	-	-	18600	2007-2018	=	-	gc kn
nurmkana <i>Perdix perdix all others</i>	2000-4000 p	-	-	35000	2007-2018	=	-	nc

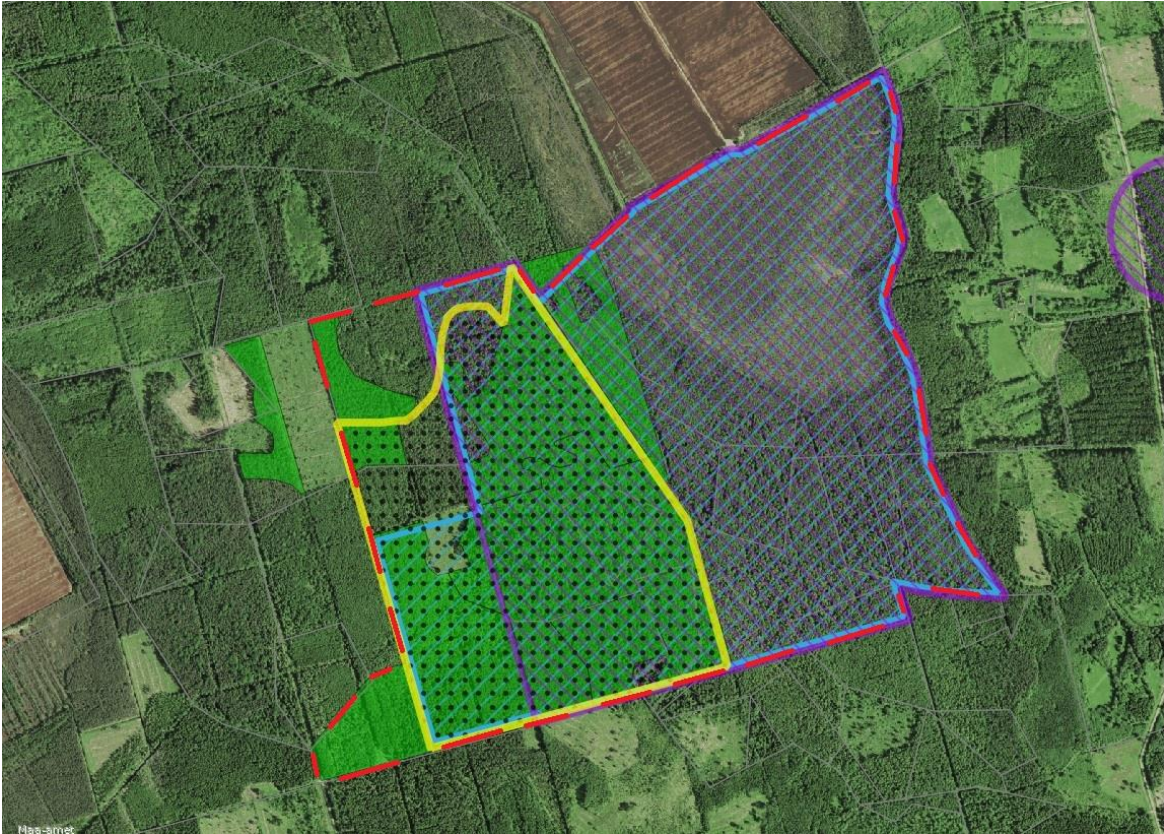
Liikide aruanded 2013-2018 Metsis.

3. Lisada Jamsi metsise PEP Oja looduskaitsealasse

Teeme ettepaneku lisada **metsise PEP (KL3000059)** Oja LKA-le, sest LKA reeglid on tugevamad ja mitmetahulisemad ja garanteerivad parema looduskaitse taseme..

4. Laiendada Oja LKA piire praeguse piiri äärde asuva (RMK) natura elupaiga 9080* võrra.

Oja liigikaitsealal piirneb (RMK mets) Natura elupaigaga **9080***. Kuna elupaiga **9080*** seisund on loodusdirektiivi aruandluse põhjal jätkuvalt halb, siis oleks loogiline kaitsta ka seda ala.

Kaart 8. MTÜ Eesti Metsa Abiks ettepanek laiendada Oja LKA (punane katkendjoon)

Lugupidamisega

Linda-Mari Väli
MTÜ Eesti Metsa Abiks
juhatuse liige
www.eestimetsaabiks.ee
lindamari@eestimetsaabiks.ee
56 288 472